

Strategiplan Saltdal barnehager 2020-2024

29.10.2020

Barnehagene i Saltdal gir alle barn et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning

Vedtatt i kommunestyret 29.10.20 Sak 112/20

Innhold

Innledning.....	2
1. Bakgrunn for strategiplanen.....	3
2. Hovedmål, fokusområder og forutsetninger.....	4
3. Fokusområder	5
3.1 Tidlig innsats.....	5
3.2 Trygghet – tilknytning.....	6
3.3 Samarbeid mellom hjem og barnehage	7
3.4 Barns medvirkning.....	8
3.5 Aktivitet og motorisk utvikling	9
4. Forutsetning	10
4.1 Voksenrollen – aktive og gode relasjoner	10
5. Kvalitetssystem – årshjul	11

Innledning

Strategiplanen viser en felles retning for barnehagene i Saltdal.

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme danningsgrunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danningsgrunnlag skal ses i sammenheng. (Rammeplan for barnehagen)

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barns rettigheter (barnekonvensjonen) og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater (ILO-konvensjonen).

Planen beskriver fem fokusområder og er en forutsetning for å bidra til kvalitet i barnehagene i Saltdal. Planen skal være barnehagenes styringsdokument for pedagogisk utviklingsarbeid de neste fire årene.

Kommunestyret har i PS 17/19 vedtatt:

1. Saltdal barnehager utarbeider Strategi for kvalitet i barnehagen med følgende fokusområder:
 - Tidlig innsats
 - Trygghet – tilknytning
 - Foreldreveiledning
 - Barns medvirkning
 - Aktivitet og motorisk utvikling
2. Barnehagene i Saltdal skal jobbe utfra formålene nedfelt i rammeplanen, og i de neste årene ha spesielt fokus på voksenrollen. Aktive voksne og gode relasjoner blir sentralt i arbeidet.

Arbeidsprosessen internt

Det ble utarbeidet en prosessplan våren 2019 som inneholdt ansvarsfordeling og framdriftsplan

Styrene i alle barnehagene og rådgiver har utgjort en arbeidsgruppe, hvor avdelingsdirektør har vært veileder.

Styrene har fulgt opp arbeidet internt i barnehagene, og holdt tillitsvalgte orientert om arbeidet og framdriften.

Arbeidet med planen har vært tema i styrernetttverk i hele perioden.

Strategiplanen skulle vært ferdigstilt og lagt fram for politisk behandling høst 2019, men er av ulike grunner blitt kraftig forsinket.

1. Bakgrunn for strategiplanen

Barnehagens samfunnsmandat er beskrevet i barnehageloven med forskrifter, nasjonale føringer og tiltak som skal være grunnpilaren for strategien.

Barnehageloven og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver gir nasjonale føringer for innholdet i barnehagen. Lov om barnehager § 1 slår fast at barnehagen i samarbeid med og forståelse med hjemmet, skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Rammeplanen gir i tillegg føringer for hvordan eier, styrer, barnehagelærere og andre ansatte skal arbeide for at alle barn får et barnehagetilbud av høy kvalitet.

Strategiplanen 2020-2024 skal utgjøre mål, fokusområder og periodemål for kvalitet i kommunale og private barnehager i Saltdal. Planen skal plassere seg mellom rammeplanen og barnehagenes egne årsplaner. Dette skaper en felles retning for alle barnehagene, samtidig som den er forankret i rammeplanen og gir rom for barnehagenes lokale tilpasninger.

I St. meld 6 (2019-2020) Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO er det stort fokus på tidlig innsats og kvalitet i hele barnehage – og skoleløpet. Gode barnehager fremmer trivsel og læring.

2. Hovedmål, fokusområder og forutsetninger

Hovedmål

Barnehagene i Saltdal gir alle barn et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning

Fokusområder

Forutsetning

Voksenrollen
Aktive og gode relasjoner

3. Fokusområder

3.1 Tidlig innsats

Mål: Bygge robuste barn – fysisk og psykisk.

Tidlig innsats betyr et godt pedagogisk tilbud fra tidlig småbarnsalder, at barnehager og skoler arbeider for å forebygge utfordringer, og at tiltak settes inn umiddelbart når utfordringer avdekkes. Tiltak kan være å tilrettelegge innenfor det ordinære tilbudet og/eller ved å sette inn særskilte tiltak.

Grunnlaget for utvikling og læring blir laget i barnets første leveår. Dersom barna utvikler et godt fundament disse årene, øker sannsynligheten for god utvikling videre. Det tilbudet barna får i barnehagen og de første årene i grunnskolen, legger grunnlaget for hvordan de lykkes videre i utdanning og arbeid. Det er derfor viktig at alle barn får tilgang til et godt tilpasset pedagogisk tilbud tidlig i livet.

Når det oppstår nye behov underveis i utdanningsløpet, skal barn og elever få rask hjelp og tilrettelegging for å unngå at utfordringer vokser seg større. Det er viktig at den enkelte skal oppleve seg som en verdifull del av fellesskapet og ha muligheter til utvikling og læring.

Meld.St.6 (2019-2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO

Periodemål

- Forebygge, avdekke og håndtere mobbing/krenkelser.
- Organisert språkstimulering.
- Bevisstgjøring av barn på kropp og følelser.
- Tilpasset opplæring for barn som sliter – tverrfaglig samarbeid.
- Medvirkning – mestring og utfoldelse.
- Gode overganger – innad i barnehagen og til skolen.
- Barnehagen bør ha kompetanse om småbarn og mobbing, og kompetanse om overgrep og vold mot barn.

3.2 Trygghet – tilknytning

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet»

«I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.»

Rammeplan for barnehagen

For nye barn og foreldre i barnehagen er det viktig å oppleve trygghet og tilhørighet fra første dag. Erfaring viser at kvaliteten på tilvenning til barnehagen er avgjørende for barn og foreldres trygghet til barnehagen videre. For å etablere et slikt miljø har barnehagen en sentral rolle i å arbeide med tilknytning og tilvenning.

Dette kan gjøres ved å besøke barnehagen ofte før barnet begynner i barnehagen, og i tillegg bruker god tid ved oppstart. På den måten blir både barn og foreldre tryggere på barnehagen.

Personalet må sørge for tett oppfølging den første tiden i barnehagen, slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

De voksne må ha evne til å inngå i positive og sensitive samspill med barna, og ha evne til å forstå barna innenfra og se deres behov. Barna skal bli møtt på egne følelser og få hjelp til å organisere disse. Barnehagen må støtte barns utforskning og ta dem imot når de trenger nærhet og kontakt. Barn har behov for å føle seg trygge sammen med en eller flere voksne for å kunne vise følelser.

Periodemål

- Barnehagen skal ha kompetanse i tilknytningsteori gjennom for eksempel opplæring i COS – Circle of Security.
- Barnehagen har fokus på å ivareta relasjoner mellom både barn, voksne og foreldre/foresatte.
- Barnehagen og foreldre/foresatte har et felles ansvar for å ivareta et godt samarbeid til beste for barnet.
- Forberedelsessamtaler/møte med nye foreldre.
- Invitere nye barn med foreldre på besøk gjentatte ganger før barnet begynner i barnehagen.

3.3 Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling, jf. Barnehageloven § 1.

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeid og god dialog med foreldrene.

Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Periodemål

- Barnehagene gjennomfører oppstartssamtale når barnet begynner i barnehagen.
- Foreldresamtaler tilbys minimum to ganger i året og ved behov.
- Overgangssamtaler gjennomføres ved overgang til ny avdeling innad i barnehagen, mellom barnehager og ved overgang til skolen.
- Foreldre tilbys veiledning ved behov.
- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene.

3.4 Barns medvirkning

Barns rett til medvirkning er lovfestet gjennom barnehageloven, rammeplan for barnehagen og FNs barnekonvensjon.

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkt skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Barnehageloven § 3

Avhengig av alder, individuelle forutsetninger og behov uttrykker barn seg ulikt. Derfor er barns rett til medvirkning avhengig av lydhøre og kompetente voksne som har god kunnskap om og respekt for barn.

Periodemål

- Barna skal ha mulighet til reell innflytelse og medvirkning på hverdagens hendelser og gjøremål i barnehagen.
- Barna skal være en aktiv part i planlegging og vurdering av det som skjer i barnehagen.
- Barna skal møte voksne som er lydhøre overfor det enkelte barns kroppsspråk og tolker deres ønsker og behov gjennom dette.
- Barna skal få tid nok til å tenke selv og gi respons.
- Barna skal bevisstgjøres på sin egen påvirkningsmulighet.

3.5 Aktivitet og motorisk utvikling

«Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling.»

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.»

Rammeplan for barnehagen

Periodemål

- Kjenne sin egen kropp, egne følelser og behov, kunne sette grenser og samtidig respektere andres grenser.
- Ha et utfordrende fysisk miljø der barna kjenner på kroppslige utfordringer, men samtidig under sikre forhold både innenfor og utenfor barnehagens område.
- Voksne som legger til rette for nok hvile til de som trenger det.
- Voksne som inspirerer og deltar i lek og aktivitet sammen med barna, men også utfordrer barn til variert kroppslig lek.
- hjelpe hverandre til å mestre, barn hjelper barn.

4. Forutsetning

4.1 Voksenrollen – aktive og gode relasjoner

I følge rammeplanen skal de voksne i barnehagen sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen. De skal være lydhøre for barns uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg og sensitivitet, de skal sikre at alle barn får omsorg og blir sett og respektert for akkurat den de er. De voksne skal bruke sin kompetanse og sine erfaringer til å skape et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning – for alle barn.

Tilstedeværende voksne lytter, observerer, oppfatter og handler i ulike situasjoner. De er aktivt deltakende i barns lek og samtidig en trygg omsorgsperson. De voksne skal være tilstedeværende, både fysisk og mentalt gjennom barns lek, samtaler, læring og samhandling.

«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt etiske og daglige problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barn i grupper, mellom barn og personale og mellom personalet og foreldre.»

«Et kompetent personale er en forutsetning for et barnehagetilbud av god kvalitet. Det forutsettes derfor at barnehageeieren vektlegger de ansattes faglige og pedagogiske vurdering i sin styring.»

Rammeplan for barnehagen

Periodemål

- Omsorgsfulle voksne som er trygg og tydelig.
- Voksne som er tilgjengelig og til stede og som tar barnas initiativ.
- Voksne som er inkluderende, som ser hvert enkelt barn, og som støtter, oppmuntrer, veileder, lytter, anerkjenner og respekterer.
- Aktive voksne som deltar, tilrettelegger og engasjerer seg i barns lek/hverdag.
- Voksne som er gode rollemodeller og som byr på seg selv.
- Voksne som samtaler med barna og hjelper dem til å sette ord på ting og følelser.
- Voksne som har gode relasjoner seg imellom.

5. Kvalitetssystem – årshjul

I følge rammeplanen skal barnehagens arbeid planlegges og vurderes. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Utdanningsdirektoratets definisjon av kvalitetsutvikling:

Kvalitetssystemet skal gi alle aktører i sektoren et godt grunnlag for å kunne vurdere og utvikle kvaliteten innenfor sine ansvarsområder

Kvalitetssystemet skal blant annet gi:

- **Barnehagen** verktøy til å vurdere og reflektere over egen praksis.
- **Kommunen** informasjon for å vurdere hva de skal føre tilsyn med.
- **Nasjonale myndigheter** et kunnskapsgrunnlag for å sette mål for og utvikle tiltak på ulike områder i barnehagesektoren.
- **Foreldre** informasjon som grunnlag for valg av barnehage, og som grunnlag for dialog om kvaliteten i barnehagen barnet deres går i.

